

ALFÖLD

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam 165 szám.

Főszerkesztő:
DR. DIÓSZEGHY JÁNOS.

Debrecen, 1938. július 24. Vasárnap

Négy tartományra osztják Csehszlovákiát

A felvidéki magyarság nincs megelégedve a tervezettel és valódi önkormányzatot követel

Az angol sajtó úgy értesül, hogy a cseh nemzetiségi reform terv 4 tartományra osztja Csehszlovákiát, úgy mint a szűkebb értelemben vett Csehszlovákiára hétmillió cseh és német lakossal, Morvaország és Sziléziára három és félmillió cseh és német lakossal, a Tótföldre 3 millió háromszázezer tót, német és magyar lakossal, Ruthénföldre 625 ezer cseh, lengyel, német lakossal. Mindegyik tartománynak saját tartománygyűlése lesz, mely az illető tartományban lakó nemzetiségeket közvetlenül képviselő kamarákra

oszlík.

A kamarák az illető nemzetiségeket érdeklő ügyeket intézik. Ezenkívül minden tartományban jelentékeny önkormányzattal bíró megyei és községi tanácsok alakulnak. A tartománygyűlések hatásköre a tartományi önkormányzatra és a helyi közigazgatásra terjed ki. A prágai nemzetgyűlésnek és kormányának fenntartott ügyek: az állami pénzügyek, a külpolitika és a honvédelem.

A cseh lapok foglalkoznak Szűllő Gézának a felvidéki magyar ki-

sebbség vezérének beszédével és megállapítják, hogy a tervezett megoldással a magyarság nincs megelégedve, hanem valódi önkormányzatot követel.

A helyzet a Csehszlovák kisebbségi kérdésben lényegesen enyhült, csak az aggasztó körülmény, hogy a tárgyalások túl hosszúra nyulnak. Az angol és francia kormányok nézete szerint a kérdést békésen meg lehet oldani, a békés megoldás érdekében pedig Anglia és Franciaország minden lehetőséget elkövet.

Rozsvetőmag-akció

A minőségi buzavetőmag kiosztással egyidőben a földművelésügyi minisztérium mintegy 120 vaggon minőségi rozsvetőmag kiosztását tervezi. Az akcióban való részvételi szándékot nagy gazdaságoknak közvetlenül a Növénytermelési Hivatalnál, kistermelőknek pedig az illetékes vármegyei gazdasági felügyelőségénél kell benyújtani, legkésőbb augusztus 10-ig.

Az akció keretében a vetőmag feleárát és a vasuti szállítási fuvar költséget a földművelésügyi kormány magára vállalja.

Ha a vetőmagot nem kell vasuton szállítani, kistermelőknek a földművelésügyi kormány még a tőzsdéi árból is megtérít mázsánként egy pengőt.

Kistermelőknek az igénylést együttesen kell bejelenteniük, mert a kis tételekben való kiutalás nehézségekbe ütközik.

Közel kétszázmillió lesz a magyar mezőgazdaság többletbevétele

A hivatalos termésbecsléseken kívül érdekes magánbecslések látnak napvilágot az ideai terméstről. Ugy a gazdasági, mint a kereskedelmi oldalról jövő értesülések egyetértenek abban, hogy az ideai buzatermés nemcsak mennyiségileg, hanem minőségileg is nagyon kedvező. A csonka ország buzatermését körülbelül 26 millió métertermésére becsülik és egyes vidékeken a termés átlaga a 15 métertermészt is meghaladja. Biztató körülmény különösen kiviteli szempontból, hogy a búzákat átlagban 80 kilogramos minőségű sulyuak. Sikértartalomra még nincsenek megbízható adatok.

Tekintettel arra, hogy a kiviteli lehetőségek mellett a 20 pengős

buzaár is biztosítva van, valamint arra, hogy a rozs és árpatermés is jónak ígérkezik, ezidőszent még kedvező a kapasok állása, a magyar mezőgazdasági termés 1938 évi bevételi többletét 160-180 millióra becsülik. Agrárországban felesleges kihangsúlyozni annak a jelentőségét, hogy ez a többlet milyen kedvező kilátásokat nyújt a nem mezőgazdasági termeléssel foglalkozó gazdasági ágaknak. A gazdák vásárlóképeségének növekedésével élénkült vérkeringés várható kereskedelemben és iparban egyaránt. Mindezeket felül örvendetes még a jó termés pénzügyi szempontokból is, amikor a fokozott beruházási és szociális terhek elviselésére egy erejében megnövekedett gazdasági élet nyújt alapot.

Züntető felvonulást rendez Japán a mandzsu határon

A Vladivosztoktól délnyugatra fekvő orosz-mandzsu határvidéken egyre veszedelmesebben alakul a helyzet s alig van remény arra, hogy sikerül elkerülni az orosz-japán összeütközést.

A szovjet orosz csapatok továbbra is megszállva tartják a mandzsu császárság területéhez tartozó Csangkufen-hegyet s japán részről

minden előkészület mégtörtént, hogy az orosz csapatokat erőszakkal kergessék vissza, ha maguktól nem üritik ki a megszállt mandzsu határsávot. Az orosz parancsnokság a maga részéről egyelőre semmi hajlandóságot nem mutat a csapatok visszavonására s a moszkvai jelentések sem mutatnak arra, mintha a szovjetkormány

utasítani akarná a vladivosztoki orosz parancsnokságot a megszállt terület kiürítésére.

A Csangkufen hegyen felvonult orosz csapatok egyre újabb és újabb megerősítéseket kapnak. A mandzsu területtel szomszédos orosz határvidéken is állandóan a csapatösszevonások folynak. Az orosz légiflotta is készen áll s egy-

re másra jelennek meg orosz katonai repülőgépek mandzsu terület fölött.

A japán vezérkar elhatározta, hogy a japán csapatok tüntető felvonulásokat rendeznek a mandzsu határszélen, ha nem vonják vissza az orosz haderőket a Csangkufen hegy vidékéről. A tüntető felvonulást általános japán támadás követi.

Szivenszurta haragosát

Kezel községben gyilkosság történt. Jakubez Pál kiskőrösi állattalan fiatalember agyonszurta régi haragosát, Kecskeméti István kiskőrösi piaci toll és bőrkereskedőt. Kecskeméti az egyik keceli kávéházban mulatott, és amikor a helyiséget elhagyta, az uccán már várt rá Jakubez és rövid szóváltás után késével szivenszurta haragosát.

Kecskemétiinek még volt annyi ereje, hogy a közeli vasutállomás éttermébe vánszorogjon, ahol azonban az ajtóban összeesett és csak annyit tudott mondani: Meghalok! és a következő pillanatban kiszenvedett.

A gyilkos Jakubez Pált letartóztatták.

Jubilál Zogu

Nem régen az egész világsajtót foglalkoztatta az az érdekes házassági hír, mely szerint Albánia királya, Achmed Zogu magyar grófnőt vett feleségül és az Apponyi Geraldine grófnővel kötött házasság fényes ünnepségek között zajlott le Albánia fővárosában, Tiranában.

Achmed Zogu tiz évvel ezelőtt kiáltották ki királlyá, — királlyá kiáltásának tiz éves évfordulóján az esküvő ünnepségéhez hasonló fényes ünnepséget rendeznek szeptemberben Tiranában, amelyen résztvesznek a szomszéd állam ki-küldöttei is.

Házassági kölcsön

Az Egészségpolitikai Társaság népszaporodási alapja külföldi mintára igen üdvös házassági kölcsön bevezetésével foglalkozik.

A kölcsönt 35 éven aluli vagyontalan házasságú magyar állampolgár részére folyósítanak kamat mentesen, aki a családalapításhoz a minimális tőkével sem rendelkezik. Egy házasságú 400 pengőt kapna, amelyet 10 éven belül kellene visszafizetnie, de minden születendő gyermek után 100 pengőt elengednek,

Az Egyesült Allamokbeli Baltimoreban egy alagútépítésnél az idő előtt felrobbant dinamit megölt 11 munkást.

A rekordtermés 10-14 millió mázsa buza, értékesítése súlyos gondokat okoz Romániában.

Hodza csehszlovák miniszterelnök a jövő hét elején átadja a kisebbségi törvény tervezetét a Magyar Párt vezetőinek.

Néhány nap óta hatalmas folatok észlelhetők a napon. A legnagyobb napfolt tényleges hosszúsága 100 ezer kilométer.

Az egyiptomi miniszterelnök Londonba érkezett hadügyi pénzügyi és jogi természetű tárgyalásoknak a folytatására.

Az angol légügyi miniszternek az alsóház elé terjesztett 23 milliós pótköltségvetésének összegével együtt az angol légihaderőnek költségvetése az idén százhuszonhat millióra emelkedik.

Naponta ezrek üdülnek a városi strandfürdő kellemes vizében.

A belga király aki néhány napja az északolaszországi hegyekben tartózkodik, aki hegyivézetők kíséretében különböző hegy-mászóutakat tett, a Dolomitokban megmászott több olyan sziklaeszcsoportot, amelyeket hegymászóútjain apja, a szerencsétlenül járt Albert király is érintett.

Párizsi jelentés szerint az egész francia sajtó örül Hitler engedékenységének és úgy vélik, hogy mind az angol, mind pedig a francia kormány Prágában ismét lépéseket akar tenni a szudétánemet ellentét megoldásának gyorsítása céljából.

Kanton városában és a kantoni tartományban aranybeszolgáltatási akció kezdődött. Minden kínai hazafit felszólítanak, hogy önkéntesen adja át a birtokában lévő arany és ezüst pénzeket, valamint az ékszereiket a hadi kincstárnak.

VIGSZINHAZ MOZGO

Ma először 6 és 9 órakor vasárnap 3, 6 és 9 órakor 3 órás műsorban 2 magyar filmremek:

- I. Jókai:
ARANYEMBER
Kiss F., Csontos, Uray, Egry, Rózsahegy a főszerepben
- II. Bónyi Adorján vígjátéka:
VIKI
Jávor, Kabos, Bársony Rózsi, Rózsahegy, Csontos

Dr. Révész Imre elvállalta a püspökjelöltséget

A tiszántúli református egyházkerület tegnap rendkívüli közgyűlést tartott. Báró Vay László főgondnok kegyeletes szavakkal megemlékezett az elhunyt Maklár Károly püspökről, majd Harsányi Pál, az egyházkerület legidősebb esperese mondott emlékbeszédet.

Hervadó virágok helyett — mondotta — áldó emlékezéssel tesz vallomást az egyházkerület Maklár Károlyról, a jó emberről, akinek egyéniségéből megbocsátás és szeretet áradt s ezzel lett hasznára a hazának és társadalomnak. Uray Sándor egyházkerületi főjegyző előterjesztésére augusztus 15-ére tűzte ki a közgyűlés a püspökjavaslat határidejét.

Ennek elteltével a szavazatoknak augusztus 19-ig kell beérkezniük a püspöki hivatalba. Báró Vay László javaslatára a kollégium jubileumi ünnepeinek rendezéséig rendelkezésre álló rövid idő miatt elhatározta a közgyűlés, felhatalmazza az új püspököt, hogy már beiktatása előtt részt vehessen a nagyarányú ünnepegek előkészítő munkájának irányításában. A közgyűlés bezárása után báró Vay László tudatta az egyházkerület alkotó tagjaival, hogy az esperesi és gondnoki értekezlet egyhangú állásfoglalása alapján dr. Révész Imre egyetemi tanár elfogadta püspökké jelölését.

A felekezeti tanítók választásáról rendelet jelent meg

A kultuszminiszter nemrégiben rendeletet adott ki a felekezeti tanítók választásával kapcsolatban. Eszerint a felekezeteknél megüresedett tanítói állásokra a segéd, illetőleg helyettes tanítók választásának augusztus, vagy szeptember hónapokban kell megtörténni. Azok a felekezeti tanítók, akiket augusztus hónapban választottak

meg, az államsegélyt csak szeptembertől kapják meg, még akkor is, ha a működésük megkezdése augusztus valamely napjára esik. Azon felekezeti tanítók részére ellenben, akiket szeptember hónapban választottak meg, az államsegélyt működésük kezdőnapjától fogva folyósítják.

Előadás a beruházási hozzájárulás kérdéséről

A beruházási hozzájárulásra vonatkozó vallomásokot július 31-ig kell az érdekelteknek benyújtani. Az erre vonatkozó törvény és végrehajtási rendelet számos kérdést vetett fel, amelyre az érdekelteket feleletet vár.

Dr. Diczig Alajos a debreceni kereskedelmi és iparkamara titkára a kérdésről folyó hó 24-én va-

sárnap délelőtt fél 11 órakor a kereskedő társulat dísztermében (Ferenc József u 2, első emelet) előadást fog tartani, amelyen a kérdést minden oldalról megvitatja.

A Debreceni Kereskedő Társulat az előadásra felhívja az érdekelteket figyelmét. Az előadó előadásának befejezése után az egyes konkrét kérdésekre is választ fog adni.

Hajdúszoboszlói Gyógyfürdő

ma már európai hírű.

Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő. Páratlanul eredményes fürdő, ivó és belélegző kúrák. A fürdőt Hajdúszoboszló 73 és 78°-os sós-jódos-brómos-hidrocarbonatos hévízei táplálják. 3 000 liter forróvíz percenként. Magyar és német nyelvű ismertetővel készséggel szolgál a fürdő Igazgatósága.

Hétfőn érkezik haza Imrédy miniszterelnök

Hétfőn délelőtt Budapestre érkezik Imrédy Béla miniszterelnök, akinek fogadására megjelennek a délipályaudvaron a kormány tagjai és a kormányzópárt több képviselője. Antal István államtitkár Székesfehérvárig a miniszterelnök elé utazik. Kánya Kálmán külügyminiszter is hétfőn érkezik.

Kedden rendes minisztertanács lesz, amelyen a miniszterelnök és a külügyminiszter beszámolnak a római tanácskozásokról,

A kormány távollétében is serény munka folyt az egyes minisztériumokban. Az iparügyi minisztériumban a munka utáni pihenőről szóló törvényjavaslatot az állami munkaközvetítésről és a családi munkabérről szóló törvénytervezeteket készítették el.

A pénzügyminisztérium az adóreformok előkészítésével, a kereskedelmi minisztérium a hidépítési tervekkel foglalkozott, míg a belügyminisztériumban fontos szo-

ciális tervek előkészítése folyik.

Tegnap a belügyminiszternél főispáni értekezletet tartottak. Már most előkészítették az augusztus 10-én kezdődő s négy napig tartó minisztertanácsot, amelyen a törvényhozás őszi munkarendjét alapítják meg.

Ebben legfontosabb szerepe a kamarák kérdésének lesz, amelyek közül komoly munka folyik a munkás, a magántisztviselői, a művészi és írói kamarák létesítéséről. Az igazságügyminisztérium és a közoktatásügyi minisztérium együtt teszen tárgyalja a jogi oktatás korszerűsítésére vonatkozó terveket. A miniszterelnökségen máris tömegével fekszenek a laprevíziós kérvények. Traeger Ernő miniszteri biztos, miniszterelnökségi osztályfőnök javában dolgozik a lapok személyzetére vonatkozó anyag összegyűjtésével és a sajtókamara előkészítésével.

Élénk munka folyik a Nemzeti Egység Pártjában, ahol fokozódó szervezkedésre készülnek. Szeptember 4-én Kaposváron lesz nagy gyűlés, majd Hódmezővásárhelyen. Egyidejűleg elkészítik az október 1-re tervezett országos NEP nagy gyűlést is.

Mirdetés

Értesíti az elsőfoku közigazgatási hatóság a város területén működő üzemek, vállalatok, üzletek tulajdonosait, hogy a 4350-1938 M. E. számú rendelet 10 § értelmében minden munkaadó, aki üzletében, üzemében, vagy bármilyen egyéb vállalkozásban értelmiségi munkakörű alkalmazottat foglalkoztat, köteles az 1938 évi március hó 1 napján szolgálatban állott ilyen alkalmazottait a rendelethez mellékelte XIII. számú minta szerint bejelenteni.

A bejelentést az Értelmiségi Munkanélküliség Kormánybiztosához (Budapest Klotiid u 10-c) kell benyújtani.

A bejelentés szempontjából értelmiségi munkakörben alkalmazottnak kell tekinteni az irodai és a műszaki szolgálatot ellátó tisztviselőknél felül a kereskedő segédet, az állandó fizetésű utazót, általában minden olyan alkalmazottat, aki nem altiszt, vagy szolgál avagy nem szoros értelemben vett testi (fizikai) munkát végez.

A bejelentési határidő f. évi július 31.

A bejelentéshez szükséges nyomtatványok az elsőfoku közigazgatási hatóság iparügyi osztályánál (Kossuth u 20 fsz. 38) a hivatalos órák alatt átvehetőek. Debrecen, 1938. július 22.

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága.

Vasárnap:
Kémlázadás
Renate Müller és Georg Alexander a főszerepben.

Kísérőműsor:
Magyar Világhírű.
Előadások: 3, 5, 7, 9 óra.

György király és hitvese hazatért Angliába

VI. György angol királynak és nejének franciaországi látogatása tegnap véget ért. Délelőtt a feleséges pár részt vett a világháborúban elesett ausztráliai katonák közös temetőjében, Villers-Bretonneuxban felállított emlékmű leplezési ünnepségein. A szoborleplezési ünnepség után Lebrun elnök és felesége különvonaton követték a királyi párt Calaisig, ahol a két államfő szívélyesen vett búcsút egymástól.

VI. György király meghatottan mondott köszönetet a csodálatos fogadtatásért.

A parton összeült tömeg tomboló lelkesedéssel üdvözölte a távozó angol királyt, aki még a hajó fedélzetéről is mosolyogva intett búcsút az egyre eltávolodó kikötőben még szünet nélkül ünneplő közönségnek.

Agyonszúratta magát fogadásból egy gazdálkodó

Szegeden H Szabó Péter gazdálkodó cséplés utáni borozgatás közben azzal dícskedett társainak hogy olyan erős ember, akin még a bicska sem fog. Fogadást kötött az egyik tanyai legénnyel, hogy akármilyen erővel döfik bele a bicskát, semmi baja nem történik, mert a bicska éle visszapatlan róla.

Az egyik legény kötélnek állt, elővette a bicskáját és teljes erővel H. Szabó Péter mellébe döfte. A szerencsétlen gazdálkodó azonnal véresen esett össze, úgyhogy be kellett szállítani a kórházba. Állapota válságos.

Felnyársalta a vasvilla

Kiskunhalas mellett a Balotapusztán cséplés közben leesett a 8 méter magas asztag tetejéről Szegedi András 56 éves földmives még pedig olyan szerencsétlenül, hogy az asztag aljába odatámasztott favilla a hasába furódott. — Válságos állapotban vitték kórházba.

gyakat (ugymint gazdasági láncokat és béklyókat és egyéb ingóságokat) nyilvános árverésen értékesíti. Az árverés folyó évi július hó 27-ik napján (szerdán) délelőtt 9 órakor kezdődik a m. kir. rendőrségi épület (Kossuth u 20 sz.) III em. 102 sz. hivatali helyisége mellett tetőtérreazon (feljárt az Ujházi Ede utcai III. sz. kapun át)

Az árverésen legtöbbet ígérők a vételárát a hatósági kiküldött kezéhez készpénzben azonnal kifizetni és a megvásárolt tárgyakat a saját költségükön elszállítani tartoznak annyival is inkább, mert a hatóság azoknak további megőrzéséül nem fog gondoskodni.

Az eladott tárgyakéir a hatóság felelősséget és szavatosságot semmi tekintetben sem vállal.

A vevők a megvásárolt mérlegeket és súlyokat a közforgalomban kizáróan csak abban az esetben használhatják, ha azokon a szükséges javításokat elvégeztetik és a 93.905—1925. K. M. számú rendeletben előírt hitelesítési kötelezettségének eleget tesznek, ennek elmulasztása esetén a mérőeszközöket a közforgalomban használó egyének az 1907. V. tc. 32 és 36 § aiban meghatározott, 600 pengőig terjedhető és behajthatatlanság esetében 2 hónapig terjedhető elzárásra átváltoztató pénzbüntetésnek teszik ki magukat és tőlük a törvényes követelményeknek meg nem felelő mérőeszközök elkoboztatnak.

Elsőfoku közig. hatóság.

ANYAKÖNYVI HÍREK

Születések: Kiss András ny. pénzügyi felv. leány Teréz, Weisz Fülöp fuvaros leány Judit, Kiss István gazd. fiu Lajos, Müller Gotthárd kárposztoság fia Viktor, Pataki György fm. leány Juliánna Mező Imre cipész fiu István, Turó József cipészesség leány Karola, Janó József gazd. cseléd leány Erzsébet, Molnár Sándor fm. fiu Sándor, Szabó László npsz. leány Erzsébet és 4 törvényt. ujszülött.

Eljegyzések: Molnár Gyula npsz.—Harasztosi Erzsébet, Farkas György városi erdőőr—Bodnár Margit, Várkonyi Ferenc máv. nd. vonatkísérő—Oláh Margit.

GYÁSZ ROVAT

Halálozások: Pósa Margit ref 1 hónapos, Andrassy ut 26. Kiss Lajos ref. 11 napos Fancsika 89. Fekete Mihály g. kat. 19 hónapos Pocsaj, Szarka Sándorné bapt. 51 éves Karcag.

SZÍNHÁZ ZENE-MŰZI

A Kamará színház műsora: Szombaton este: Játék a kastélyban. Könyves Tóth Erzsébet felléptével (mérsékelt emelt helyárral).

Vasárnap délután Szegény lányt nem lehet elvenni. K Tóth Erzsébet felléptével emelt helyárral.

Vasárnap este fél 9 órakor Csokoljón meg. Könyves Tóth Erzsébet felléptével. Emelt helyárral.

Hétfőn Méltóságos asszony, (Ketten egy jeggyel).

Kedden este fél 9 órakor Feketeszáru cseresznye. Könyves Tóth Erzsébet felléptével. Emelt helyárral.

Szerdán este fél 9 órakor Tök-mag. Közkívánatra. — Ketten egy jeggyel.

A prostata megbetegedéseinek kezeléseiben a rendkívül enyhen ható természetes „**Ferenc József**” keserűvíz reggel ügyomorra egy kis pohárral bevéve gyakran nagyfontosságú szolgálatot tesz azzal, hogy igen könnyű, lágy székletet biztosít és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

Szombat

- 4 15 Magyar mordák és legendák
- 5 Munkásfélóra.
- 5 30 Weidinger Ede és jazz zenekara játszik.
- 6 15 Mit üzen a rádió?
- 6 45 A rádió szalonzenekara.
- 7 30 Mai olasz költők.
- 8 „A gésák”.
- 10 10 Murzsi Elek és cigányzenekara.
- 11 10 Hanglemezek.

Vasárnap

- 9 Unitárius Istentisztelet.
- 10 Református istentisztelet.
- 11 Eryházi ének és szentbeszéd a Szent Domokos rendi plébániatemplomból.
- 12 30 Budapesti Hangverseny Zenekar.
- 1 Érzékeny Magyarország.
- 2 Hanglemezek.
- 3 A rétek, legelők javítása, különös tekintettel a meszezésre.
- 3 45 Farkas Béla és cigányzenekara.
- 5 „Pannonhalma és Szent István”
- 5 30 Simenszky Valéra zongorázik.
- 6 Izgalmak.
- 6 30 A rádió szalonzenekara.
- 7 20 Magyar uszók.
- 8 A „Háry János” ismertetése.
- 8 10 „Háry János”.

Hétfő

- 10 20 Régi emlékezés a gyöngye magyar irodalompartolásról.

- 10 45 Az ősemlék konyhája.
- 12 Déli harangszó.
- 12 05 Nagy Irén énekel zongorakísérettel.
- 1 30 Lakatos Floris és cigányzenekara.
- 4 15 A rádió diákkézfőréja.
- 5 Táncelemek.
- 5 45 A vidámabbik Rákosi.
- 6 15 Rendőrzenekar.
- 7 15 Hírek szlovák nyelven.
- 7 45 Bizalmas vallomások.
- 8 10 Regős est.
- 8 50 Hírek.
- 9 10 Közvetítés a filmstúdióból.
- 9 55 Időjárásjelentés.
- 10 Hanglemezek.
- 11 10 Vörös Elek és cigányzenekara muzsikál.

Prognózis.

Északnyugati-északi légáramlás, több helyen záporosó, zivatar. A hőmérséklet alig változik.

ALFÖLD

A szerkesztésért és kiadásért felelős Dr. DIÓSZEGHY JÁNOS

laptulajdonos Nyomatott: Dr. DIÓSZEGHY JÁNOS és Csuka László nyomdavidálmálánál, Debrecen Piac uccá 41 szám.

Felelős nyomdavezető Csuka László

Főzésre, fürdéshez használjon gázt. Uj bevezetéseknel 40 pengőt visszatérítünk

Debrecen sz. kir. város Világítási Vállalata

Árverési hirdetés

A városi elsőfoku közigazgatási hatóság a rendőri büntető eljárások során hozott ítéletekkel jogerősen elkobozni és értékesíteni is rendelt bűnjelöket (u. n. különféle hitelesítetlen mérleget, súlyokat, használhatatlanná tett, de beolvastás céljára alkalmas szikvizes üvegeket és szifonfejeket, zománcozott használt bádógedényeket,) valamint a visszahagyott zálogtár-

HUNGÁRIA FILMSZÍNHÁZ

Ma és holnap 3 óras előadás, 2 szenzáció!

Broadway Melody 1938.

Főszereplők: Eleanor Powel, Robert Taylor, Bubby Ebsen Johnny Weissmüller-rel:

Tarzan fogsága

Előadások: ma 6 és 9 órától, vasárnap: 3, 6 és 9 órától folytatólagosan

Az A P O L L Ó B A N

Már csak ma és holnap látható a két magyar siker:

Az én leányom nem olyan és ezenkívül: A kölcsönkért kastély

Előadások: ma 6 és 9 órától, vasárnap: 3, 6 és 9 órától folytatólagosan

Vasárnapi Istentiszteletek A ref. templomokban:

Nagytemplomban d e 10 ó Molnár Ferenc, d u 5 ó Kiss A. Jenő, Kistemplomban d e 9 ó Kolozsvári Kiss László, 11 ó dr. Sós Béla, d u 6 ó Sulyok Sándor, Ispóty templomban d e 10 ó Uray Sándor, d u 5 ó Benkő Károly, Kossuth utcai templomban d e 10 ó Nagy Dezső, d u 5 ó Tamás Ferenc, Arpádtéri templomban d e 10 ó Baja Mihály, d u 5 ó Nagy Sándor, Homokkertben d e 10 ó Papp Géza, d u 5 ó Papp Géza, Nyilastelepe: d e 10 ó Orosz János, d u 5 ó dr. Juhász László, Csapókerti templomban d e 10 ó Tömör Lajos, d u 3 ó Kulesár Ferenc, d u 5 ó dr. Lenc G. Sándor, Tégláskertben d e 10 ó Birinyi János, Horty-közkórházban d e 9 ó Siposs Imre, Téglavetőben d u 3 ó Kovács Arpád, Wolffkatelepen d u 3 ó Szilágyi László, Olajútban d u 3 ó theológus. Pallagon d e 9 ó dr. Vasady Béla, Halápon d e 9 ó vitéz Szabó Endre, Pipóhegyen d e 11 ó Bárdi Ferenc, Allóhegyen d u 2 ó Bárdi Ferenc,

— **Sírkövek működől,** gránitból, homokkőből legolcsóbban szerezhetők be a debreceni Működgyár R. T. Fűrdő u. 2 sz. a telepén.

Fotocikkek, lemezek, filmek
Springer boltban
legelőnyösebben beszerezhetők a főutcán.

Férfi öltöny
és kabát szövetek
OLCSÓN
Petriknél SZENTANNA-U 5

Ha hirdetőinknél vásárol
Lapunkat támogatja.

Debreceni m. kir. Pénzügyigazgatóság.
22,092—II.—1938.

Felhívás
az egyszeri beruházási hozzájárulás kivetésének céljára szolgáló bevételek beadására.

I. A bevallásadásra kötelezett személyek és a bevallás tartama

A honvédelem és a közgazdaság fejlesztéséről, egyes népjóléti beruházásokról s ezek költségeinek fedezéséről szóló 1938. XX. t. c. végrehajtása tárgyában kiadott 1938. évi 1500. P. M. számú pénzügyminiszteri rendelet 24. és 26. §-ai értelmében az egyszeri beruházási hozzájárulás kivetésének céljára legkésőbb folyó évi július hó 31-ig bevallást köteles adni:

1. A jövedelem- és vagyonadóra vonatkozó törvényes rendelkezések szerint vagyonadó fizetésére kötelesek azok a természetes és jogi személyek, továbbá vagyonközösségek, akiknek, illetőleg ame-

lyeknek tiszta vagyona az 1938. évi február hó 28. napján az 50.000 P-t meghaladta;

2. minden olyan jogi személy, intézmény és vagyonközösség — az államot, törvényhatóságokat és községeket (városokat) valamint az ezek által kezelt alapokat és alapítványokat, a törvény alapján működő nyugdíj- és más társadalombiztosítási intézményeket, az elismert és el nem ismert nyugdíjpénztárakat (nyugdíjalapokat) kivéve —, amely vagyonadó fizetésére nem köteles ugyan, azonban osztatlan tiszta vagyonának értéke az 1938. évi február hó 28. napján az 50.000 P-t meghaladta;

3. a társulati adó alá eső vállalatok — saját tőkéjük összegére való tekintet nélkül — még abban az esetben is, ha a társulati adó alól ideiglenesen mentesek, vagy a társulati adó kivetése eső vagy felszámolás kövekeztében szünetel.

II. A bevallási iv kitöltésének módja.

Az 1. és 2. pont alatt említett személyek által adandó bevallásban mindazoknak a vagyontárgyaknak átlagát és értékét fel kell tüntetni, amelyek az 1938. évi február hó 28. napján a fizetésre kötelezettek tényleg birtokában is voltak. Kivétel ebből a szempontból csak a haszonélvezettel terhelt ingó vagy ingatlan vanyonra áll fenn, mert az ilyen vagyonról a vagyonadóra vonatkozó törvényes rendelkezésektől eltérően nem a haszonélvező, hanem az állagtulajdonos köteles bevallást adni.

A bevallási iv rovatai a bevallás kitöltésére nézve megfelelő utmutatással szolgálnak ugyan, mégis azok helyes kikötésénél különösen a következők tartandók szem előtt:

a) a mező- és erdőgazdasági ingatlanokra, az azokkal kapcsolatos jogokra és üzemi tőkére vonatkozólag nem az ingatlanok értékét kell bevallani, hanem elegendő megjelölni azt, hogy az ingatlanok, mely község területén fekszenek, és mennyit tesz ki azoknak kataszteri holdakban számított területe és kataszteri jövedelme, emellett be kell jelenteni hogy az ingatlanok és az üzemi tőke állagában az 1937. évi december hó 31. napja és az 1938. évi február hó 28. napja között történt e változás és az milyen okból következett be.

b) a házbirtokra nézve — szintén az érték bevallásának mellőzésével — elegendő megjelölni azt, hogy a ház, vagy házak mely községben és mely utcában és házzám (vagy mily helyszínrajzi, szám) alatt fekszenek;

c) a község vagy város területén fekvő beépítetlen városi vagy községi telekre és belsőségekre nézve be kell vallani a telek vagy belsőség pontos fekvését, annak nagyságát négyzetöleg szerint és annak négyzetöleg szerint számított értékét;

d) az ipari, kereskedelmi vagy bármi más haszonhajtó foglalkozásnak ingó vagy ingatlan (élő, vagy holt leltári) vagyonban fekvő üzemi tőkéjére nézve pontosan meg kell jelölni az üzemi tőkéhez tartozó ingatlan helyét, területét, az állandóan adómentes épületek számát, terjedelmét és értékét, a gépek, iparvasutak, szállítási eszközök, szerszámok, állatok számát

és értékét, a belső berendezési tárgyakat és azok értékét; a kész-áru, félgyártmány, nyersanyag, gyártási segédanyag mennyiségét és értékét; az üzleti követelések és tartozások átlagát a hitelezők és adósok részletes jegyzékének csatolása mellett; a pénzkészletet és a váltókban, kötvényekben, vagy más értékpapirokban fekvő üzleti (üzemi) tőkevagyon az egyes értékek részletes felsorolásával; végül azokat a dologi jogosítványokat, (pl. gyógyszerári jogosítványt), amelyek a vagyonadóra vonatkozó jogszabályok szerint tőkevagyonnak tekintendők és mint ilyenek az üzemi tőkén felül külön értékelendők;

e) a tőkevagyonra nézve egyrészt a készpénzt és tőkeköveteléseket másrészt az értékpapirokban fekvő vagyont részletesen és a legnagyobb pontossággal kell bevallani;

f) az egyéb ingóvagyonok közül részletesen be kell vallani a háztartás keretében használt gépkocsikat, fogatokat, yachtokat, motorosócsónakokat stb. és azok értékét; az ékszereket, ékköveket, gyöngyöket, ezüstműveket, egyéb drágaságokat és azok értéket.

A bevallásadásra kötelezettséget nem érinti az, hogy a beruházási hozzájárulás fizetésére kötelezett személy a jövedelem- és vagyonadó kivetése céljából az 1938. évre szabályszerű bevallást adott, Ebből bővebbek, hogy a beruházási hozzájárulás céljából bevallást kötelesek adni az összes fizetésre kötelezettek, tekintet nélkül arra, hogy az 1938. évre jövedelem- és vagyonadobevallást adtak és hogy vagyonuk allaga az 1937. évi december hó 31. napja óta nem változott, hogy vagyonadó alapjuk az 1938. évre változatlanul fenntartott és így jövedelem- és vagyonadóbevallást nem voltak kötelesek adni.

A pénzügyigazgatóság nyomtatékosan felhívja a bevallás adására kötelezettek figyelmét az 1838. XX. tc. 8. §-ának 6. bekezdésében foglalt arra a rendelkezésre, hogy a bevallott vagyontárgyakat — amennyiben az érték bevallása kötelező és az érték bevallása a törvényben vagy a vagyonadó kivetésére vonatkozó jogszabályokban foglaltaktól eltérően alacsonyabban történt, az állam a vagyont a bevallott értékben megválthatja.

A társulati adó alá eső vállalatok a beruházási hozzájárulás fizetésére szolgáló bevallási iv egyes rovatait pontosan kötelesek kitölteni s amennyiben az egyes rovatokban bejegyzett adatok külön magyarázatra, illetve részletezésre szorulnának, azokat a bevallási iven, vagy az ahhoz mellékelendő külön felvilágosító iratban köteles megadni.

III. A bevallás beadásának helye

A beruházási hozzájárulás kivetésére szolgáló bevallást annál a m. kir. pénzügyigazgatóságnál kell beadni, amelynek területén a fizetésre kötelezett 1938. évi jövedelem- és vagyonadóját, illetve társulati adóját kivetették. A vagyonadó alá nem tartozó, de beruházási hozzájárulás fizetésére kötelezett jogi személyek, intézmények és vagyonközösségek bevallásukat annál a m. kir. pénzügyigazgatóságnál kötelesek benyújtani,

amelynek területén az ügyeket irányító központi szerv működik.

IV. Bevallási nyomtatványok.

A bevallás céljára kétféle nivasztalos nyomtatvány készült. Az egyik a vagyonadó alanyai, a vagyonadó alá nem tartozó de beruházási hozzájárulás fizetésére kötelezett jogi személyek, intézmények és vagyonközösségek, a házreszvenytársaságok, a mező- és erdőgazdasági ingatlanokon östermeléssel és az annak keretében tartozó mező- és erdőgazdasági üzemágakkal foglalkozó társaságok, valamint a korlátolt felelősségű társaságok beruházási hozzájárulásának kivetésére, a másik pedig a társulati adó alá eső vállalatok beruházási hozzájárulásának kivetésére szolgál. Ezeket a nyomtatványokat — az előállítási költség megtérítése ellenében — a községi előjárásnál (városi adóhivatalnál), továbbá a m. kir. adóhivatalnál (adófelügyelőségénél) lehet megszerezni: az említett hatóságok és hivatalok a bevallások kiállításának módjára nézve is felvilágosításokkal szolgálnak.

V. Közkegyelem (Amnesztia)

A törvény szeptember közkegyelemet ad azoknak a fizetésre kötelezetteknek, akik bevallásukban oly vagyontárgyakat, illetőleg értékeket is bevallanak, amelyeket az előző évekre, vagy az 1938. évre szóló jövedelem és vagyonbevallásukban elhallgattak. Az eddig elhallgatott vagyontárgyak és értékek bevallása esetében ugyanis a fizetésre kötelezett mentesül az 1938. évet megelőző időre a pótlagos megadóztatás alól és ellene adócsalási vagy jövedéki kihágási eljárás nem indítható.

A törvény a közkegyelmet a társulati adó alá eső vállalatok részére is biztosítja, ezek azonban az 1938. évet megelőző időre a pótlagos megadóztatás alól csak akkor mentesülnek és ellenük adócsalási, vagy jövedéki kihágási eljárás csak abban az esetben nem indítható, ha a vállalat egy összegben előre lefizeti azt a többletet, mely a törvény alapján fizetendő 'beruházási hozzájárulás és az utolsó három évi üzleteredményeiből adó alól elvont nyereségek figyelembe vétele mellett kiszámított beruházási hozzájárulás összege között mutatkozik.

VI. Büntető rendelkezések

1. Aki a beruházási hozzájárulás megállapítása céljából szakszerű bevételeket a megszabott határidőben be nem adja, a terhére megállapított beruházási összegének egyszerezését fizeti bírság fejében.

2. A valótlan adatok szolgáltatását, a beruházási hozzájárulás megállapításának alapjául szolgáló valamely vagyontárgynak, vagy értéknek szándékos elrejtését, hozzáférhetetlenné tételét, vagy a bevallásból szándékos kihagyását a törvény adócsalás büntetésének minősíti és a főbüntetés fejében kiszabható szabadságvesztés büntetésén felül minden esetben a beruházási hozzájárulás megrövidített összegének háromszorosától nyolcszorosáig terjedhető pénzbüntetéssel, mint mellékbüntetéssel bünteti.

Debrecen, 1936 június 22.

M. kir. Pénzügyigazgatóság